

C/2025/4382

9.9.2025

P10\_TA(2025)0051

**Richtsnoeren voor de begroting 2026 – Afdeling III****Resolutie van het Europees Parlement van 2 april 2025 over de algemene richtsnoeren voor de voorbereiding van de begroting 2026, afdeling III – Commissie (2024/2110(BUI))**

(C/2025/4382)

*Het Europees Parlement,*

- gezien artikel 314 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU),
- gezien artikel 106 bis van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie,
- gezien Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 van de Raad van 17 december 2020 tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027 <sup>(1)</sup>, de in verband hiermee door het Parlement, de Raad en de Commissie overeengekomen gezamenlijke verklaring <sup>(2)</sup> en de hieraan gerelateerde unilaterale verklaringen <sup>(3)</sup>,
- gezien Verordening (EU, Euratom) 2022/2496 van de Raad van 15 december 2022 tot wijziging van Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027 <sup>(4)</sup>,
- gezien Verordening (EU, Euratom) 2024/765 van de Raad tot wijziging van Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027 <sup>(5)</sup> (MFK-herziening),
- gezien zijn resolutie van 16 december 2020 over het ontwerp van verordening van de Raad tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027 <sup>(6)</sup>,
- gezien zijn resolutie van 15 december 2022 over het opschalen van het meerjarig financieel kader 2021-2027: een veerkrachtige EU-begroting die geschikt is voor nieuwe uitdagingen <sup>(7)</sup>,
- gezien zijn resolutie van 3 oktober 2023 over het voorstel voor een tussentijdse herziening van het meerjarig financieel kader 2021-2027 <sup>(8)</sup>,
- gezien zijn resolutie van 27 februari 2024 over de ontwerpverordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EU, Euratom) 2020/2093 tot bepaling van het meerjarig financieel kader voor de jaren 2021-2027 <sup>(9)</sup>,
- gezien Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 van de Raad van 14 december 2020 betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Unie en tot intrekking van Besluit 2014/335/EU, Euratom <sup>(10)</sup>,
- gezien het voorstel van de Commissie van 22 december 2021 voor een besluit van de Raad tot wijziging van Besluit (EU, Euratom) 2020/2053 betreffende het stelsel van eigen middelen van de Europese Unie (COM(2021)0570) en het standpunt van het Parlement van 23 november 2022 daarover <sup>(11)</sup>,
- gezien Verordening (EU, Euratom) 2024/2509 van het Europees Parlement en de Raad van 23 september 2024 tot vaststelling van de financiële regels van toepassing op de algemene begroting van de Unie (herschikking) <sup>(12)</sup> (hierna: “het Financieel Reglement”),

<sup>(1)</sup> PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj>.

<sup>(2)</sup> PB C 444 I van 22.12.2020, blz. 4.

<sup>(3)</sup> PB C 445 van 29.10.2021, blz. 252.

<sup>(4)</sup> PB L 325 van 20.12.2022, blz. 11, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2496/oj>.

<sup>(5)</sup> PB L, 2024/765 van 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/765/oj>.

<sup>(6)</sup> PB C 445 van 29.10.2021, blz. 240.

<sup>(7)</sup> PB C 177 van 17.5.2023, blz. 115.

<sup>(8)</sup> PB C, C/2024/1195 van 23.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1195/oj>.

<sup>(9)</sup> PB C, C/2024/6751 van 26.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/6751/oj>.

<sup>(10)</sup> PB L 424 van 15.12.2020, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj>.

<sup>(11)</sup> PB C 167 van 11.5.2023, blz. 162.

<sup>(12)</sup> PB L, 2024/2509 van 26.9.2024, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>.

- gezien Verordening (EU) 2021/1119 van het Europees Parlement en de Raad van 30 juni 2021 tot vaststelling van een kader voor de totstandbrenging van klimaatneutraliteit en tot wijziging van Verordening (EG) nr. 401/2009 en Verordening (EU) 2018/1999 (de “Europese klimaatwet”) <sup>(13)</sup>,
- gezien de verplichtingen van de EU uit hoofde van de Overeenkomst van Parijs en haar toezeggingen in het kader van het mondiaal biodiversiteitskader van Kunming-Montreal,
- gezien de EU-strategie inzake gendergelijkheid 2020-2025,
- gezien zijn resolutie van 10 mei 2023 over de gevolgen voor de EU-begroting 2024 van de stijgende financieringskosten van het herstelinstrument voor de Europese Unie <sup>(14)</sup>,
- gezien Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting <sup>(15)</sup>,
- gezien het Interinstitutioneel Akkoord van 16 december 2020 tussen het Europees Parlement, de Raad van de Europese Unie en de Europese Commissie betreffende begrotingsdiscipline, samenwerking in begrotingszaken en goed financieel beheer, alsmede betreffende nieuwe eigen middelen, met inbegrip van een routekaart voor de invoering van nieuwe eigen middelen <sup>(16)</sup>,
- gezien de interinstitutionele afkondiging van de Europese pijler van sociale rechten <sup>(17)</sup> op 13 december 2017,
- gezien de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2025 <sup>(18)</sup> en de daaraan gehechte gemeenschappelijke verklaringen van het Parlement, de Raad en de Commissie,
- gezien het verslag van Enrico Letta met als titel “Much more than a market” (Veel meer dan een markt), dat gepresenteerd is in het Europees Parlement op 21 oktober 2024,
- gezien het verslag van Mario Draghi met als titel “The future of European competitiveness” (De toekomst van het Europese concurrentievermogen), dat gepresenteerd is in het Europees Parlement op 17 september 2024,
- gezien het verslag van Sauli Niinistö met als titel “Safer together – Strengthening Europe’s civilian and military preparedness and readiness” (Samen veiliger – versterking van de civiele en militaire paraatheid van Europa), dat gepresenteerd is in het Europees Parlement op 14 november 2024,
- gezien de presentatie van het kompas voor concurrentievermogen door Commissievoorzitter Ursula von der Leyen op 29 januari 2025,
- gezien het gezamenlijk witboek van 19 maart 2025 over Europese paraatheid op defensiegebied, dat een kader biedt voor het ReArm Europe-plan (JOIN(2025)0120),
- gezien de mededeling van de Commissie van 26 februari 2025 met als titel “De Clean Industrial Deal: Een gezamenlijke routekaart voor concurrentievermogen en decarbonisatie” (COM(2025)0085),
- gezien het voorstel van het Europees Parlement en de Raad van 26 februari 2025 tot wijziging van Verordeningen (EU) 2015/1017, (EU) 2021/523, (EU) 2021/695 en (EU) 2021/1153 wat betreft het vergroten van de efficiëntie van de EU-garantie uit hoofde van Verordening (EU) 2021/523 en het vereenvoudigen van de rapportagevereisten (COM(2025)0084),
- gezien de conclusies van de Raad van 18 februari 2025 over de begrotingsrichtsnoeren voor 2026,
- gezien artikel 95 van zijn Reglement,
- gezien de adviezen van de Commissie buitenlandse zaken, de Commissie vervoer en toerisme, de Commissie regionale ontwikkeling en de Commissie landbouw en plattelandsontwikkeling,

<sup>(13)</sup> PB L 243 van 9.7.2021, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>.

<sup>(14)</sup> PB C, C/2023/1084 van 15.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/1084/oj>.

<sup>(15)</sup> PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj>.

<sup>(16)</sup> PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 28, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree\\_interinstitut/2020/1222/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_interinstitut/2020/1222/oj).

<sup>(17)</sup> PB C 428 van 13.12.2017, blz. 10.

<sup>(18)</sup> PB L, 2025/31 van 27.2.2025, ELI: <http://data.europa.eu/eli/budget/2025/31/oj>,

- gezien de brieven van de Begrotingscommissie, de Commissie milieubeheer, klimaat en voedselveiligheid, de Commissie industrie, onderzoek en energie, de Commissie cultuur en onderwijs en de Commissie constitutionele zaken,
- gezien het verslag van de Begrotingscommissie (A10-0042/2025),

### ***Begroting 2026: bouwen aan een veerkrachtige, duurzame en welvarende toekomst voor Europa***

1. wijst op de economische groei die in 2025 en 2026 in de EU verwacht wordt<sup>(19)</sup>, samen met een daling van de inflatie; wijst daarnaast evenwel op de onzekerheden als gevolg van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne, die een rechtstreekse bedreiging vormt voor de veiligheid van de EU, en op de steeds ernstiger wordende gevolgen van de klimaatverandering en de biodiversiteitscrisis, met onder andere een toenemende frequentie en intensiteit van natuurrampen, die nog verergerd worden door nieuwe, aanzienlijke geopolitieke veranderingen en een verslechtering van de internationale op regels gebaseerde orde, grotere bedreigingen voor de veiligheid en een wereldwijde toename van het protectionisme; beklemtoont dat het in een dergelijke, steeds instabieler omgeving voor de EU van het allergrootste belang is haar defensie- en veiligheids capaciteit, haar sociale, economische en territoriale cohesie en haar politieke en strategische autonomie te vergroten, haar afhankelijkheid te verminderen, haar concurrentievermogen op te voeren en te zorgen voor een welvarende toekomst van het continent en zijn bewoners, die momenteel te maken krijgen met toenemende kosten van levensonderhoud;
2. is vastberaden ervoor te zorgen dat de begroting 2026, door te focussen op strategische paraatheid en veiligheid, economisch concurrentievermogen en economische veerkracht, duurzaamheid, klimaat en een versterking van de interne markt, de mensen in de EU een solide ecosysteem biedt en resultaten boekt met betrekking tot hun prioriteiten, en zo zorgt voor een versterking van een sociaal rechtvaardig en welvend Europa; onderstreept dat meer moet worden geïnvesteerd in beveiliging en defensie, onderzoek, innovatie, kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's), gezondheid, energie, migratie en bewaking van de land- en maritieme grenzen, een inclusieve digitale en groene transitie, banencreatie en kansen voor jongeren; dringt erop aan dat dit gepaard gaat met administratieve vereenvoudiging, zoals aangegeven in het kompas voor concurrentievermogen; herinnert eraan dat de EU-begroting het grootste investeringsinstrument is, voorzien van een hefboomwerking, dat een aanvulling vormt op de nationale begrotingen, en dat de EU hierdoor kan inspelen op een complexe en snel veranderende wereld, waarbij tegelijk wordt gezorgd voor welvaart, sociale cohesie en stabiliteit voor de inwoners; is er sterk van overtuigd dat de EU deze hefboomwerking maximaal moet benutten om de doelstellingen en het beleid van de Unie te ondersteunen en een impuls te geven aan particuliere investeringen;

### ***Investeren in een sterke, duurzame en veerkrachtige economie***

3. is er rotsvast van overtuigd dat gezonde economische veerkracht en duurzaamheid in de EU kunnen worden verwezenlijkt door publieke en particuliere investeringen te stimuleren, de innovatie te vergroten en het concurrentievermogen te ondersteunen, onder meer door de vaardigheidskloof aan te pakken en meer industriële productie in Europa te bevorderen als bron voor solide economische groei en hoogwaardige banen, en aldus de strategische autonomie van de Unie te waarborgen, en ervoor te zorgen dat de EU flexibel en zelfvoorzienend blijft in het licht van de mondiale uitdagingen, verstoringen en volatiliteit; benadrukt dat het nodig is innovatie te bevorderen, prioriteit te geven aan opleiding, kosten en administratieve druk te verminderen en de eengemaakte markt te versterken, vooral wat diensten betreft;
4. wijst er in dit verband nogmaals op dat onderzoek en innovatie onmisbaar blijven wil de EU succesvol zijn in geavanceerde industrieën en nieuwe, schone en duurzame technologieën; herinnert aan de reeds lang bestaande doelstelling om de investeringen in onderzoek en innovatie op te voeren tot 3 % van het bruto binnenlands product (bbp); dringt er bijgevolg op aan in het kader van Horizon Europa meer financiële middelen ter beschikking te stellen om in alle wetenschappelijke disciplines elk excellent voorstel ten belope van minstens 50 % te financieren, onderzoekers en bedrijven, met name kmo's, in staat stellen innovaties op de markt te brengen en op te schalen, voor solide economische groei te zorgen en het concurrentievermogen van de Unie in de wereldeconomie te bevorderen, en tegelijk te beletten dat spelers naar concurrerende regio's trekken en ervoor te zorgen dat Europa over de nodige kennisbasis beschikt om de verplichtingen in het kader van de Green Deal na te komen;

<sup>(19)</sup> Europese Commissie: Directoraat-generaal Economische en Financiële Zaken, Europese economische prognose – Najaar 2024, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2024.

5. wijst erop dat het belangrijk is bij het aanmoedigen van publiek-private partnerschappen gerichte steun toe te kennen en dat meer en toegankelijke financiering moet worden verstrekt ter ondersteuning van kmo's, die de ruggengraat vormen van de Europese economie en fungeren als aanjagers van innovatie, en wijst in het bijzonder op de rol die de Europese Innovatieraad, InvestEU en de kmo-component van het programma voor de interne markt spelen bij het dynamiseren van start-ups en scale-ups van innoverende bedrijven, waardoor deze worden ondersteund in hun groei en een bijdrage wordt geleverd aan een grotere rol voor de economie van de EU op het wereldtoneel; uit zijn bezorgdheid over het feit dat, volgens de tussentijdse evaluatie van InvestEU, zonder verhoging van de begroting de middelen voor veel financiële producten eind 2025 uitgeput kunnen raken; neemt kennis van het in verband hiermee ingediende voorstel van de Commissie; onderstreept verder dat het programma voor de interne markt belangrijk is als stuwende kracht voor het ontplooiën van het volledige potentieel van de grensoverschrijdende dimensie van de EU;
6. benadrukt dat voor de modernisering van de economie publieke en particuliere investeringen moeten worden gecombineerd; beklemtoont in dit verband dat particuliere investeringen nodig zijn om het hefboomeffect van overheidsuitgaven te maximaliseren; herinnert eraan dat deze inspanningen moeten leiden tot vereenvoudiging en dat zij de financiële lasten voor kmo's in de EU moeten verminderen, zonder afbreuk te doen aan de EU-normen;
7. wijst erop dat er dringend een versnelling moet komen van de digitale en de groene transitie, als katalysatoren voor een toekomstgerichte en hulpbronnefficiënte economie die haar aantrekkelijkheid behoudt voor innovatieve ondernemingen en die gebaseerd is op marktgestuurde investeringen, waarbij hoogwaardige banen worden gecreëerd en niemand aan zijn lot wordt overgelaten; pleit voor aanzienlijke investeringen in toekomstgerichte digitale infrastructuur, geschraagd door goed gereguleerde, mensgerichte en betrouwbare artificiële intelligentie en door cyberbeveiliging; benadrukt dat de digitale basisvaardigheden van burgers moeten worden verbeterd om aan de behoeften van bedrijven te voldoen en burgers te wapenen tegen desinformatie; benadrukt voorts dat de democratie van de Unie veerkrachtiger moet worden gemaakt in het kader van de strijd tegen kwaadwillige buitenlandse inmenging;
8. erkent het feit dat het trans-Europees vervoersnetwerk (TEN-T) en de Connecting Europe Facility (CEF) strategische waarde hebben door hun bijdrage aan de economische, sociale en klimaatdoelstellingen van de grensoverschrijdende vervoersinfrastructuur van de EU; dringt aan op uitbreidingen van het netwerk, met name naar kandidaat-lidstaten en de strategische partners van de EU, in het kader van de strategie voor duurzame en slimme mobiliteit van de EU en de complementariteit tussen het TEN-T en de trans-Europese energienetwerken (TEN-E);

#### ***Een beter voorbereide Unie die in staat is doeltreffend te reageren op crises***

9. benadrukt dat de capaciteiten van de EU op het gebied van veiligheid en defensie moeten worden verbeterd, teneinde een echte defensie-unie tot stand te brengen en beter voorbereid te zijn en doeltreffender te kunnen reageren op nieuwe geopolitieke uitdagingen en nieuwe, hybride bedreigingen voor de veiligheid; wijst op de essentiële rol van mechanismen voor gemeenschappelijke investeringen, onderzoek, productie en aanbestedingen, onder meer voor nieuwe, disruptieve technologieën, ter ondersteuning van een onafhankelijke defensie-industrie in de EU; is van mening dat samenwerking op veiligheids- en defensiegebied een toegevoegde waarde voor de EU heeft die niet alleen de veiligheid van Europa en zijn burgers verhoogt, maar ook leidt tot meer efficiëntie, potentiële besparingen, de creatie van hoogwaardige banen en meer strategische autonomie; roept daarom op tot een onmiddellijke opschaling en een veel betere coördinatie van de defensie-uitgaven door de lidstaten; benadrukt met name dat er voldoende middelen moeten worden uitgetrokken om te innoveren en om de militaire capaciteiten van de lidstaten en de interoperabiliteit ervan te verbeteren; neemt kennis van de oproep van de Commissie, in het kader van haar ReArm Europe-plan, aan de Europese Investeringsbank (EIB) en andere internationale financiële instellingen en particuliere banken in Europa om actiever te investeren in de Europese defensie-industrie, zonder hun activiteiten en financieringscapaciteit in het gedrang te brengen; herinnert eraan dat het belangrijk is te investeren in uitrusting voor tweërlei gebruik en dergelijke uitrusting te ontwikkelen, en met name de militaire mobiliteit van de EU te versterken door vervoersinfrastructuur voor tweërlei gebruik te financieren op prioritaire assen; verzoekt de Commissie de mogelijkheid te onderzoeken om hiervoor oproepen te gebruiken in het kader van het CEF-vervoersprogramma, in het licht van de voor militaire mobiliteit bestaande financieringskloof; onderstreept dat er dringend behoefte is aan een versterking van de cyberbeveiligingscapaciteiten van de EU, met het oog op het bestrijden van hybride oorlogvoering;
10. herinnert aan de rol van het ruimtevaartprogramma van de EU voor het vergroten van de strategische veiligheid van de Unie door middel van een groot aantal civiele en militaire toepassingen; benadrukt dat een sterke Europese ruimtevaartsector van fundamenteel belang is voor de Europese veiligheid, open strategische autonomie, beveiligde connectiviteit, de bescherming van kritieke infrastructuur en het bevorderen van de dubbele groene en de digitale transitie;

11. benadrukt, in het licht van de nieuwe uitdagingen op het gebied van interne en externe veiligheid, dat het belangrijk is te zorgen voor een correcte uitvoering van het pact inzake asiel en migratie, met volledige inachtneming van de internationale mensenrechtenwetgeving, en dat de beginselen van solidariteit en billijke verdeling van de verantwoordelijkheid in acht moeten worden genomen; benadrukt dat doeltreffend beheer en doeltreffende bewaking van de buitengrenzen van de EU, zowel te land als ter zee en in de lucht, van essentieel belang zijn voor de goede werking van het Schengengebied, en cruciaal zijn voor de veiligheid van de EU en haar burgers; benadrukt dat mensen beter moeten worden beschermd door mensenhandel te voorkomen en dat meer steun moet worden verleend om de grensoverschrijdende samenwerking tussen de lidstaten en de Unie bij de bestrijding van terrorisme, georganiseerde misdaad, drugshandel en criminele netwerken, met name netwerken die zich bezighouden met migrantensmokkel en mensenhandel, te versterken, teneinde de rechtshandhaving en de justitiële respons op deze criminele netwerken te versterken en de lidstaten te ondersteunen die worden geconfronteerd met hybride bedreigingen, met name het inzetten van migranten als drukmiddel aan de grenzen van de Unie, zoals omschreven in de crisisverordening <sup>(20)</sup>;
12. uit zijn diepe bezorgdheid over het feit dat de Commissie campagnes ter bevordering van het dragen van de hoofddoek heeft gefinancierd of medegefinancierd, waarin onder meer werd beweerd dat er vrijheid is in de hidjab ("freedom is in the hijab"); benadrukt dat uit de begroting van de Unie in de toekomst geen campagnes meer mogen worden gefinancierd die het dragen van de hoofddoek rechtstreeks of onrechtstreeks bevorderen;
13. wijst op de cruciale rol die het Fonds voor geïntegreerd grensbeheer, het instrument voor grensbeheer en visa (BMVI) en het Fonds voor asiel, migratie en integratie spelen bij de bescherming van de buitengrenzen; pleit daarnaast voor toereikende financiering voor grensbeschermingscapaciteit, als essentieel onderdeel van een alomvattend migratiebeleid, met inbegrip van fysieke infrastructuur, gebouwen, uitrusting, systemen en diensten die nodig zijn aan grensdoorlaatposten, zoals voorzien in bijlage III bij de BMVI-verordening <sup>(21)</sup>, en is van mening dat moet worden voldaan aan de vereisten op het gebied van opvangvoorzieningen, integratie, terugkeer en overnameprocedures; bevestigt dat samenwerkingsovereenkomsten over migratie- en asielbeheer met niet-EU-landen illegale migratie kunnen helpen voorkomen en tegengaan en de grensbeveiliging kunnen helpen versterken, mits daarbij het internationaal recht volledig wordt nageleefd;
14. wijst erop dat het gemeenschappelijk landbouwbeleid van strategisch belang is voor het Europese beleid op het gebied van voedselzekerheid en voor grotere autonomie van de EU wat de productie van betaalbaar en hoogwaardig voedsel betreft; benadrukt dat het GLB een cruciale rol speelt bij het garanderen van een waardig inkomen voor landbouwers in EU, alsook van een productieve, concurrerende en duurzame Europese landbouw; betreurt dat de rechtstreekse betalingen in reële termen zijn gedaald als gevolg van de inflatie, terwijl de administratieve lasten voor de landbouwers zijn toegenomen door de opeenstapeling van bureaucratie; dringt er bij de Commissie op aan de administratieve lasten te verminderen en tegelijkertijd hoge productienormen en de verplichting tot uitvoering van EU-wetgeving te handhaven; dringt erop aan toereikende middelen ter beschikking te stellen en de rechtstreekse betalingen te beschermen om landbouwers te helpen bij het opvangen van de gevolgen van de hoge inflatie, stijgende brandstofkosten, veranderingen op de mondiale voedsel- en handelsmarkt en negatieve klimaatontwikkelingen die gevolgen hebben voor de landbouwproductie en de voedselzekerheid in gevaar brengen, ook in de ultraperifere gebieden; wijst in dit verband op de functie van de landbouwreserve; wijst erop dat kleinschalige en middelgrote landbouwbedrijven en nieuwe en jonge landbouwers ondersteund moeten worden door generatievernieuwing te bevorderen en te garanderen dat de steun voor in de EU geproduceerde landbouwproducten wordt voortgezet; onderstreept de noodzaak van passende steun voor onderzoek en innovatie om de landbouwsector en het waterbeheer duurzamer te maken, met name in het kader van het programma Horizon Europa, zonder daarbij de Europese landbouwproductie te verminderen en zonder Europese landbouwers bloot te stellen aan oneerlijke concurrentie door ingevoerde producten die niet aan onze normen voldoen; is ermee ingenomen dat de Commissie een tweede vereenvoudigingspakket voorbereidt; wijst er met klem op dat voedselzekerheid een essentieel onderdeel is van geopolitieke stabiliteit;
15. benadrukt dat visserij en aquacultuur een strategische rol toekomen en dat deze sectoren adequate financiële ondersteuning nodig hebben; onderkent dat het gemeenschappelijk visserijbeleid vissers een stabiel inkomen en een stabiele toekomst op lange termijn garandeert, aangezien het bijdraagt aan de bescherming van duurzame mariene ecosystemen, die van cruciaal belang zijn voor het concurrentievermogen van de sector; pleit voor bijzondere aandacht voor de vissersvloot van de EU met het oog op meer veiligheid en beveiliging, onder andere door het bestrijden van illegale visserijactiviteiten, het verbeteren van de arbeidsomstandigheden, de energie-efficiëntie en de

<sup>(20)</sup> Verordening (EU) 2024/1359 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 betreffende de aanpak van crisis- en overmachtsituaties op het gebied van migratie en asiel en tot wijziging van Verordening (EU) 2021/1147 (PB L, 2024/1359, 22.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1359/oj>).

<sup>(21)</sup> Verordening (EU) 2021/1148 van het Europees Parlement en de Raad van 7 juli 2021 tot oprichting, in het kader van het Fonds voor geïntegreerd grensbeheer, van het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid (PB L 251 van 15.7.2021, blz. 48, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1148/oj>).

duurzaamheid, en het vernieuwen van de vloot; herhaalt dat met het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur een personeelsbeleid moet worden ondersteund waarmee toekomstige uitdagingen kunnen worden aangegaan, teneinde een inclusieve, gediversifieerde en duurzame blauwe economie te bevorderen; uit zijn bezorgdheid over de gevolgen die het einde van de brexitovergangperiode in juni 2026 zal hebben voor de visserij- en aquacultuursector;

16. benadrukt dat eind 2023 zo'n 20 miljoen kinderen met armoede of sociale uitsluiting werden bedreigd – ongeveer een kwart van het totale aantal kinderen in de EU; is daarom van mening dat de begroting van de EU meer moet worden toegespitst op de bestrijding van armoede onder kinderen, met inbegrip van migrantenkinderen, kinderen met een handicap en kinderen in precare gezinssituaties, in overeenstemming met de Europese kindergarantie; herhaalt zijn eerdere verzoeken om in de ESF+-begroting een specifiek en aanzienlijk bedrag uit te trekken voor de bestrijding van armoede onder kinderen;
17. beklemtoont dat vergroting van de energiebevoorradingszekerheid en -onafhankelijkheid voor de EU van fundamenteel belang blijft; wijst in het bijzonder op de rol die de EU toekomt bij het waarborgen van de energiebevoorradingszekerheid, en het ondersteunen van huishoudens, landbouwers en bedrijven bij het matigen van de prijsvolatiliteit en het opvangen van prijsverschillen in vergelijking met de rest van de wereld; dringt daarom aan op aanvullende investeringen in kritieke infrastructuur en connectiviteit, waaronder grootschalige grensoverschrijdende elektriciteitsnetten en waterstofinfrastructuur voor moeilijk te decarboniseren sectoren die van essentieel belang zijn voor het koolstofvrij maken van de Europese industrie, in koolstofarme en hernieuwbare energiebronnen en connectiviteit – met name door de CEF naar behoren te financieren – alsook in energie-efficiëntie; benadrukt dat de Europese infrastructuur moet worden aangepast om aan de toekomstige vraag naar energie te voldoen, als onderdeel van de transitie naar een schone en moderne economie; onderstreept het belang van investeringen in nieuwe interconnectorcapaciteit voor elektriciteitshandel en benadrukt dat bestaande capaciteit, met name grensoverschrijdende, moet worden uitgebreid en gemoderniseerd met het oog op een volledig geïntegreerde EU-energiemarkt die meer diversifiëring van de leveringszekerheid en meer veerkracht bij storingen op de energiemarkt mogelijk maakt, waarmee uiteindelijk wordt gewaarborgd dat EU-burgers toegang hebben tot betaalbare en duurzame energie; benadrukt in dit verband dat de samenwerking met Afrika moet worden versterkt;
18. wijst in dit verband op de huidige huisvestingscrisis in Europa en op het gebrek aan fatsoenlijke en betaalbare woonruimte; dringt daarom aan op snelle aanvullende investeringen uit een combinatie van financieringsbronnen, waaronder de EIB en nationale stimuleringsbanken, op gebieden die bijdragen aan het verlagen van de kosten van levensonderhoud voor huishoudens, het verbeteren van de energie-efficiëntie van gebouwen en het inzetten van hernieuwbare energiebronnen; dringt aan op een gecoördineerde benadering op EU-niveau waarbij het subsidiariteitsbeginsel in acht wordt genomen, beste praktijken worden aangemoedigd en doeltreffend gebruik wordt gemaakt van bestaande financieringsmechanismen om deze dringende uitdaging aan te pakken;
19. is uitermate bezorgd over de zwaarwegende gevolgen van de klimaatverandering en de biodiversiteitscrisis, zowel in Europa als wereldwijd, en over het feit dat het jaar 2024 volgens de metingen het warmste jaar ooit op aarde was; verlangt dat voldoende middelen worden toegewezen aan het LIFE-programma met het oog op de financiering van klimaat- en milieugerelateerde projecten, ook op het gebied van beperking van en aanpassing aan de klimaatverandering, en verzoekt om meer begrotingsflexibiliteit, zodat adequaat kan worden gereageerd op natuurrampen in de EU; betreurt dat het toenemende aantal natuurrampen in de EU veel slachtoffers hebben gemaakt en vernietigende langetermijngevolgen hebben gehad voor burgers, landbouwers en bedrijven die in de getroffen gebieden gevestigd en werkzaam zijn, en voor de getroffen ecosystemen; verlangt dat meer middelen beschikbaar worden gesteld voor het Solidariteitsfonds van de Europese Unie, Restore (regionale noodhulp voor wederopbouw) en het EU-mechanisme voor civiele bescherming, en voor verdere capaciteitsontwikkeling van rescEU, die een kostenefficiëntere capaciteitsopbouw mogelijk maken om de lidstaten in zware crisissituaties snel en doeltreffend te kunnen ondersteunen; stelt vast dat de EU een centrale rol toekomt bij het coördineren en verbeteren van de paraatheid en het vermogen van de lidstaten om onmiddellijk te kunnen reageren op grootschalige noodsituaties met een grote impact, en benadrukt dat deze rol meerwaarde heeft voor zowel de lidstaten als de burgers; benadrukt in dit verband dat het EU-mechanisme voor civiele bescherming een tastbare uiting is van Europese solidariteit en de rol van de EU als hulpverlener bij crises versterkt; stelt vast dat noch het Solidariteitsfonds van de Europese Unie, noch een ander fonds de door de klimaatverandering veroorzaakte extreme weersomstandigheden, die steeds frequenter en ernstiger worden, vandaag en in de toekomst volledig kan compenseren; benadrukt de noodzaak om te investeren in en prioriteit te geven aan paraatheids-, preventie- en aanpassingsmaatregelen, waarbij op de natuur gebaseerde oplossingen voorrang moeten krijgen; benadrukt dat het cruciaal is ervoor te zorgen dat de uitgaven van de Unie bijdragen aan klimaatbescherming, aanpassing aan de klimaatverandering en verbetering van de infrastructuur voor waterweerbaarheid; benadrukt dat deze investeringen veel lager zijn dan de kosten van niet-handelen op klimaatgebied;

**Meer kansen voor burgers in een dynamische samenleving**

20. wijst er met klem op dat het blijven investeren in EU4Health en Cluster Health in het kader van Horizon Europa cruciaal is voor het verbeteren van de gezondheid en de paraatheid met betrekking tot toekomstige gezondheids crises, waarmee de gezondheidsstatus van EU-burgers wordt verbeterd; benadrukt dat investeringen in de gezondheidszorg nodig zijn om een maximaal effect te bereiken; wijst op zijn steun voor een holistische benadering van de regelgeving en financiering van het Europese ecosysteem voor biowetenschappen en biotechnologie, onder meer de ontwikkeling van geavanceerde Europese excellentieclusters, als een centrale pijler van een sterkere Europese gezondheidsunie waaraan een Europees plan voor hart- en vaatziekten en levensstijlen moet worden toegevoegd dat gericht is op primaire en secundaire preventie als hoofddoelstellingen om de levensverwachting in de EU te verhogen; beklemtoont dat een meer ondersteunend zorgsysteem moet worden ontwikkeld om tegemoet te komen aan de demografische uitdagingen en de vergrijzende bevolking; betuigt nogmaals zijn steun aan het Europees kankerbestrijdingsplan en herinnert eraan hoe belangrijk het is dat Europa investeert in de aanpak van kinderziekten, zeldzame ziekten en antimicrobiële resistentie; onderstreept nogmaals het belang van de genderspecten van gezondheid, met inbegrip van seksuele en reproductieve gezondheid en de toegang tot diensten; is uiterst bezorgd over de actuele geestelijke gezondheids crisis in Europa die vooral de jonge generatie treft en wordt verergerd door de recente gebeurtenissen in de wereld, en die onmiddellijke actie vereist; onderstreept dat de tekorten aan kritieke geneesmiddelen, medische tegenmaatregelen en zorgverleners waarmee sommige lidstaten worden geconfronteerd, moeten worden voorkomen; pleit in dit verband voor een betere coördinatie op EU-niveau en een gezamenlijke inkoop van geneesmiddelen om de kosten te drukken;
21. benadrukt dat het belangrijk is te investeren in jonge generaties, die een sleutelrol spelen bij verandering en vooruitgang, en in hun vaardigheden, door ervoor te zorgen dat zij toegang hebben tot goed onderwijs; acht het van essentieel belang dat alle studenten, zonder onderscheid en in elke EU-lidstaat, volledige toegang hebben tot het Erasmus+-programma; onderstreept dat Erasmus+ een essentiële rol speelt bij het faciliteren van culturele uitwisseling, het versterken van de Europese identiteit en het bevorderen van vrede door middel van wederzijds begrip en samenwerking, wat dit programma een hoeksteen van Europese integratie en eenheid maakt; herinnert eraan dat het vaardighedentekort, de kennisvlucht en de correlatie tussen marktbehoeften en het vaardigheden aanbod moeten worden aangepakt; is van oordeel dat de beroepsbevolking van de EU in de toekomst alleen concurrerend kan blijven als in kaart wordt gebracht op welke gebieden grote behoefte is aan opleiding en herscholing; benadrukt dat verdere investeringen nodig zijn om de onderwijsstelsels in de Unie te moderniseren door hen toe te rusten voor de digitale en groene transitie, regelingen voor het stimuleren van talent op te zetten, en jonge ondernemers op weg te helpen; wijst er in dit verband op dat het belangrijk is voldoende middelen toe te wijzen aan EU-programma's als ESF +, Erasmus+ en het Europees Solidariteitskorps, die zeer effectief hebben bijgedragen aan hoge werkgelegenheidsniveaus en billijke sociale bescherming, aan het verbreden van onderwijs en opleiding in de hele Unie, alsook aan het bevorderen van nieuwe werkgelegenheidskansen en het stimuleren van vaardigheden, de participatie van jongeren en gelijke kansen voor iedereen; verzoekt de Commissie alles in het werk te stellen om ervoor te zorgen dat alle WO-studenten in aanmerking blijven komen voor deelname aan het Erasmus+- programma, ook in Hongarije;
22. herinnert eraan dat gezinnen de belangrijkste pijler zijn die de lasten draagt van de sociale uitgaven van de EU, in het bijzonder gezinnen met kinderen; merkt tegelijkertijd op dat gezinnen ook het meest te lijden hebben onder en de gevolgen dragen van de opeenvolgende economische crises die we de afgelopen 15 jaar hebben doorgemaakt; benadrukt om al deze redenen dat zij bijzondere aandacht moeten krijgen in de relevante aspecten van de EU-begroting en de prioriteiten van de Europese pijler van sociale rechten;
23. wijst erop dat de rol van de EU-begroting essentieel is voor het halen van de doelen van de Europese pijler van sociale rechten; beklemtoont dat de EU-begroting bijdraagt aan initiatieven die de sociale dialoog versterken en de arbeidsmobiliteit bevorderen, onder meer in de vorm van opleidingen, netwerkvorming en capaciteitsopbouw;
24. wijst op de steeds grotere dreigingen en gevaren van georganiseerde en gerichte desinformatiecampagnes tegen de EU door buitenlandse belanghebbenden die de Europese democratie ondermijnen; dringt aan op het mobiliseren van alle betreffende programma's van de Unie, met inbegrip van Creatief Europa, om in 2026 acties te financieren die inclusieve digitale en mediageletterdheid bevorderen, met name voor jongeren, desinformatie bestrijden, haatzaaiende uitlatingen en extremistische inhoud op het internet bestrijden, en tegelijkertijd de actieve deelname van burgers aan democratische processen aanmoedigen en de vrijheid en pluriformiteit van de media waarborgen met het oog op een goede culturele veerkracht, die allemaal van fundamenteel belang zijn voor een bloeiende democratie; betreurt de recente besluiten van de Amerikaanse regering om de financiering voor Radio Free Europe/Radio Liberty en Voice of America stop te zetten en verzoekt de Commissie en de lidstaten om in het licht van deze ontwikkelingen alle mogelijke opties te onderzoeken om deze mediakanalen financiering te verstrekken;

25. verzoekt de Commissie te voorzien in meer EU-financiering voor de bescherming van burgers van alle religies en openbare ruimten tegen terroristische dreigingen en voor de bestrijding van radicalisering en terroristisch materiaal op internet, haatzaaiende uitlatingen, opkomend antisemitisme, christenhaat, moslimhaat en racisme;
26. betreurt het toenemende aantal haatmisdrijven tegen christenen en andere religieuze gemeenschappen; herinnert eraan dat christenen de meest vervolgte religieuze gemeenschap ter wereld zijn; dringt er voorts bij de Commissie op aan middelen uit te trekken om te voorkomen dat religieuze gemeenschappen het doelwit worden, met name christelijke en joodse gemeenschappen, aangezien zij de afgelopen maanden in Europa tot mikpunt zijn geworden; verzoekt de Commissie met klem prioriteit te geven aan de bescherming van burgers en alle religieuze gemeenschappen en de bestrijding van terroristische dreigingen te ondersteunen, waarbij vooral aandacht moet uitgaan naar radicalisering en terroristisch materiaal online;
27. verzoekt de Commissie te zorgen voor een snelle, volledige en correcte uitvoering en solide handhaving van de digitaaldienstenverordening <sup>(22)</sup>, de digitalemarktenverordening <sup>(23)</sup> en de verordening artificiële intelligentie <sup>(24)</sup>, onder meer door voldoende personele middelen toe te wijzen; benadrukt dat het belangrijk is maatregelen te treffen tegen buitenlandse inmenging, iets te doen aan de gevaren van vooringenomen algoritmen, en te zorgen voor transparantie, verantwoordingsplicht en de integriteit van de digitale openbare ruimte;
28. onderstreept de meerwaarde van financieringsprogramma's op de gebieden democratie en rechten en waarden; wijst op de belangrijke rol die de EU-begroting speelt voor de bevordering van de Europese waarden zoals vervat in artikel 2 van het Verdrag betreffende de Europese Unie en voor het ondersteunen van kernbeginselen als democratie, de rechtsstaat, solidariteit, inclusiviteit, rechtvaardigheid, non-discriminatie en gelijkheid, waaronder gendergelijkheid; wijst voorts op de essentiële rol van het programma "Burgers, gelijkheid, rechten en waarden" voor het bevorderen van Europese waarden en de rechten van burgers, en met name het onderdeel "Waarden van de Unie", alsook gendergelijkheid, waarmee een open, op rechten gebaseerde, democratische, gelijke en inclusieve samenleving wordt ondersteund en verder ontwikkeld; benadrukt dat gerichte maatregelen nodig zijn om door de toewijzing van EU-middelen genderongelijkheid aan te pakken en gelijke kansen te bevorderen; benadrukt dat het ondersteunen van onderzoeksjournalistiek met voldoende middelen een strategische investering in democratie, transparantie en sociale rechtvaardigheid is; wijst nogmaals op het belang van het Daphne-programma en het programma voor gelijkheid en rechten, en benadrukt dat de nodige middelen moeten worden toegekend aan het bestrijden van discriminatie in al haar vormen en aan het aanpakken van alle vormen van geweld;
29. wijst op het waardevolle werk dat is verricht in het kader van het onderdeel "Waarden van de Unie", waarin onder meer wordt voorzien in rechtstreekse financiering van maatschappelijke organisaties als belangrijke actoren in vitale democratieën; benadrukt dat burgers en maatschappelijke organisaties, die zich inzetten voor de wensen en de belangen van burgers, de kern uitmaken van de Europese democratie; benadrukt in dit verband het belang van alle EU-programma's en van meer financiering ter ondersteuning van de daadwerkelijke betrokkenheid van het maatschappelijk middenveld, met name in de context van de gevolgen van de verminderde financiering voor het maatschappelijk middenveld door de internationale partners van de EU;
30. roept op om het akkoord tot instelling van een Interinstitutioneel Orgaan voor ethische normen voor leden van de in artikel 13 van het Verdrag betreffende de Europese Unie genoemde instellingen en adviesorganen volledig en dringend uit te voeren; is van mening dat het door het Huawei-corruptieschandaal bijzonder dringend is dat het orgaan onverwijld met zijn werkzaamheden begint; verbindt zich ertoe de noodzakelijke financiële en personele middelen ter beschikking te stellen opdat het orgaan zijn mandaat kan vervullen en zijn taken naar behoren kan uitvoeren;

<sup>(22)</sup> Verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (PB L 277 van 27.10.2022, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

<sup>(23)</sup> Verordening (EU) 2022/1925 van het Europees Parlement en de Raad van 14 september 2022 over betwistbare en eerlijke markten in de digitale sector, en tot wijziging van Richtlijnen (EU) 2019/1937 en (EU) 2020/1828 (PB L 265 van 12.10.2022, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/1925/oj>).

<sup>(24)</sup> Verordening (EU) 2024/1689 van het Europees Parlement en de Raad van 13 juni 2024 tot vaststelling van geharmoniseerde regels betreffende artificiële intelligentie en tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 en (EU) 2019/2144, en de Richtlijnen 2014/90/EU, (EU) 2016/797 en (EU) 2020/1828 (PB L, 2024/1689, 12.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj>).

31. acht het van essentieel belang voor de stabiliteit en de vooruitgang van de Unie en het vertrouwen van haar burgers om ervoor te zorgen dat de middelen van de Unie correct worden gebruikt en om alles in het werk te stellen om de financiële belangen van de Unie te beschermen, met name door het conditionaliteitsmechanisme voor de rechtsstaat toe te passen; benadrukt dat er een onmiskenbaar verband bestaat tussen de eerbiediging van de rechtsstaat en een doeltreffende uitvoering van de Uniebegroting in overeenstemming met de beginselen van goed financieel beheer overeenkomstig het Financieel Reglement; wijst erop dat het opleggen van passende maatregelen op grond van de verordening inzake conditionaliteit met betrekking tot de rechtsstaat<sup>(25)</sup> geen afbreuk mag doen aan de verplichtingen van de regeringen om het programma of fonds waarop de maatregel betrekking heeft, uit te voeren, en met name aan hun verplichtingen jegens de eindbegunstigden; dringt er daarom op aan dat de Commissie, indien nationale regeringen de rechtsstaat schenden, alternatieve manieren onderzoekt om de begroting uit te voeren, onder meer door na te gaan of middelen kunnen worden omgeleid naar direct en indirect beheerde programma's, om ervoor te zorgen dat lokale en regionale overheden, het maatschappelijk middenveld en andere begunstigden kunnen blijven profiteren van EU-financiering, zonder de tenuitvoerlegging van de verordening af te zwakken; benadrukt de rol van de Europese Rekenkamer en haar voortdurende inzet voor transparantie, verantwoordingsplicht en strikte naleving van de regelgeving voor alle fondsen en programma's;

### ***Een sterke Unie in een veranderende wereld***

32. stelt vast dat het steeds belangrijker is dat de Unie haar aanwezigheid op het wereldtoneel behoudt en vergroot, tegen de achtergrond van escalerende mondiale conflicten, geopolitieke veranderingen en buitenlandse inmenging wereldwijd, met name gezien de ontwikkelingen in verband met andere wereldwijde donoren; benadrukt dat de Unie om dat te kunnen verwezenlijken voldoende financiering en middelen nodig heeft om te kunnen optreden, met name om te kunnen reageren op grote crises in haar nabuurschap en overal ter wereld, vooral gezien de plotselinge verlaging van internationale steun; benadrukt het belang van het programma voor humanitaire hulp en betreurt dat de middelen niet worden verhoogd in overeenstemming met de behoeften, die nog nooit zo groot zijn geweest; benadrukt dat de rol van de EU als toonaangevende humanitaire actor moet worden versterkt en dat opkomende crises doeltreffend moeten worden aangepakt, met name in gebieden waar sprake is van langdurige conflicten, ontheemding, voedselonzeekerheid en natuurrampen; onderstreept dat de Unie ook voldoende middelen nodig heeft voor langetermijninvesteringen in het opbouwen van mondiale partnerschappen, en wijst erop dat het belangrijk is dat niet-EU-landen deelnemen aan daarvoor in aanmerking komende programma's van de Unie;
33. beklemtoont dat de veiligheidssituatie van de EU dramatisch is veranderd na de illegale, niet-uitgelokte en ongerechtvaardigde Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en de onvoorspelbare wijzigingen in het beleid van haar belangrijkste bondgenoten; herinnert eraan dat het belangrijk is de veiligheid van de burgers te vergroten en op het vlak van defensie en strategische autonomie doeltreffend op te treden door middel van een alomvattende benadering van veiligheid die betrekking heeft op zowel militaire als civiele capaciteiten, externe betrekkingen en interne veiligheid; wijst op het belang van het Fonds voor interne veiligheid om financiering te garanderen voor de aanpak van de toename van de zware georganiseerde criminaliteit met een grensoverschrijdende dimensie en cybercriminaliteit; wijst erop dat het verhogen van de uitgaven voor defensie druk uitoefent op de nationale begroting van de lidstaten; benadrukt dat het belangrijk is dat de lidstaten hun inspanningen opvoeren en de financiering van hun defensievermogens op een consistente en complementaire manier verhogen, overeenkomstig de NAVO-richtsnoeren;
34. benadrukt dat naast de enorme opofferingen van de Oekraïense bevolking die weerstand bieden tegen de Russische oorlog voor onze gemeenschappelijke Europese veiligheid, deze oorlog ook aanzienlijke economische en maatschappelijke gevolgen heeft voor de bevolking in geheel Europa; wijst er nogmaals op dat sommige lidstaten, in het bijzonder die met een landsgrens met Rusland en/of Belarus in de Baltische regio, en de lidstaten die dicht bij het front liggen, alsmede kwetsbare economische sectoren, onverminderd zwaar worden blootgesteld aan de gevolgen van de oorlog en ondersteuning nodig hebben op gebieden zoals landbouw en infrastructuur, maar ook militaire mobiliteit, in de geest van EU-solidariteit;

<sup>(25)</sup> Verordening (EU, Euratom) 2020/2092 van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2020 betreffende een algemeen conditionaliteitsregime ter bescherming van de Uniebegroting (PB L 433 I van 22.12.2020, blz. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj>).

35. herhaalt met kracht zijn onvoorwaardelijke en volledige steun voor Oekraïne in zijn strijd voor zijn vrijheid en democratie tegen de Russische agressie nu de oorlog op zijn grondgebied ruim drie jaar heeft geduurd; benadrukt dat er blijvende behoefte is aan een hoog niveau van financiële steun, onder meer voor humanitaire hulp en het herstel van kritieke infrastructuur, en aan verbeterde capaciteit naast de solidariteitscorridors tussen de EU en Oekraïne; verwelkomt het opnieuw uitgesproken en versterkte voornemen van de Commissie en de lidstaten om eensgezind de dringende defensiebehoeften van Oekraïne aan te pakken en de Oekraïense economie verder te ondersteunen door regelmatige en voorspelbare financiële steun te verlenen en investeringsmogelijkheden te faciliteren; verwelkomt het akkoord met de Raad over macrofinanciële bijstand aan Oekraïne ten belope van maximaal 35 miljard EUR, waarbij gebruik wordt gemaakt van de opbrengsten van bevroren Russische tegoeden via het nieuwe samenwerkingsmechanisme voor leningen aan Oekraïne, teneinde het herstel, de wederopbouw en de modernisering van Oekraïne te ondersteunen en de voortgang van Oekraïne op weg naar toetreding tot de EU te bevorderen; benadrukt dat het belangrijk is ervoor te zorgen dat verantwoording wordt afgelegd met betrekking tot internationale kernmisdrijven;
36. wijst met nadruk op de positieve effecten van de pretoetredingsfondsen, zowel voor de uitbreidingslanden als voor de EU zelf, aangezien de financiering voor meer stabiliteit in de regio zorgt; verwelkomt de uitvoering van het Groeiplan voor de Westelijke Balkan om de economische convergentie van de landen van de Westelijke Balkan met de interne markt van de EU verder te ondersteunen door middel van investeringen en groei in de regio; benadrukt dat de nodige fondsen moeten worden vrijgemaakt om het toetredingsproces van Moldavië te ondersteunen, in overeenstemming met de verbintenis van de EU tot uitbreiding en regionale stabiliteit; onderstreept de rol van de hervormings- en groeifaciliteit voor Moldavië en wijst er in het bijzonder op dat voldoende financiële middelen moeten worden uitgetrokken voor de volledige uitvoering ervan; benadrukt dat het belangrijk is kandidaat-lidstaten blijvend steun te bieden bij het uitvoeren van de noodzakelijke hervormingen in het kader van hun toetreding, met name wat betreft de rechtsstaat, corruptiebestrijding en democratie, het vergroten van hun veerkracht en het voorkomen en bestrijden van hybride bedreigingen; verzoekt de Commissie extra middelen toe te wijzen voor de ondersteuning van het maatschappelijk middenveld, onafhankelijke mediaorganisaties en journalisten;
37. benadrukt verder dat het EU-nabuurshipsbeleid, en in het bijzonder de oostelijke en zuidelijke partnerschappen, bijdragen tot de algemene doelstelling van vergroting van de stabiliteit, welvaart en veerkracht van de buurlanden van de EU, en daarmee tot meer veiligheid op ons continent; benadrukt derhalve dat het belangrijk is meer middelen toe te kennen aan de begrotingsonderdelen voor de zuidelijke en oostelijke nabuurschap om politieke, economische en sociale hervormingen in de desbetreffende regio's te steunen, vredesprocessen en weeropbouw te bevorderen, hulp te bieden aan vluchtelingen, in het bijzonder via continue, verhoogde en voorspelbare financiering en een soepele tenuitvoerlegging ter plaatse; herinnert eraan dat de EU moet doorgaan met het verlichten van andere crises en het bijstaan van de meest kwetsbare bevolkingsgroepen in de wereld door middel van haar humanitaire hulpprogramma, en door haar mondiale positie te handhaven met behulp van het nabuurschaps-, ontwikkelings- en internationale samenwerkingsinstrument voor de ondersteuning van mondiale uitdagingen en de bevordering van mensenrechten, vrijheden en democratie, alsmede voor de capaciteitsopbouw van organisaties uit het maatschappelijk middenveld en voor het nakomen van de internationale klimaat- en biodiversiteitsverbintenissen van de Unie, binnen een alomvattend monitoring- en controlesysteem;

#### **Horizontale kwesties in de begroting 2026**

38. onderstreept dat de terugbetaling van de financieringskosten van het herstelinstrument voor de Europese Unie (NGEU) wettelijk verplicht en dus niet-discretionair is voor de EU; merkt op dat de financieringskosten afhangen van het tempo van de uitbetalingen in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (RRF) alsmede van marktfluctuaties bij de opbrengst van obligaties, en derhalve van nature ten dele onvoorspelbaar en veranderlijk zijn; wijst er derhalve met nadruk op dat de Commissie betrouwbare, actuele en accurate informatie moet verstrekken over de financieringskosten van NextGenerationEU (NGEU) en over de uitbetalingen in het kader van de herstel- en veerkrachtfaciliteit (RRF) gedurende de hele begrotingsprocedure, alsook over de beschikbare vrijmakingen; verwacht van de Commissie dat zij bij de presentatie van de ontwerpbegroting een update geeft van de verwachte vrijmakingen; wijst erop dat de drie instellingen overeen zijn gekomen ernaar te streven uitgaven waarmee de financieringskosten van NGEU worden gedekt niet ten koste te laten gaan van EU-programma's en -fondsen;
39. herinnert aan zijn steun voor de gewijzigde voorstellen van de Commissie betreffende de invoering van nieuwe eigen middelen; is uitermate bezorgd over het volledige gebrek aan vooruitgang met betrekking tot de nieuwe eigen middelen in de Raad, in het bijzonder gezien de toenemende behoefte aan investeringen en de onvoorziene behoeften; is van mening dat de invoering van nieuwe eigen middelen, in overeenstemming met de routekaart in het interinstitutioneel akkoord van 2020, van essentieel belang is om de financieringskosten van NGEU te dekken en tegelijkertijd de marges en flexibiliteitsmechanismen te beschermen die nodig zijn om in deze behoeften te voorzien;

40. wijst er nogmaals op dat het Parlement het cohesiebeleid ten volle steunt en onderstreept de belangrijke rol van dat beleid voor de verwezenlijking van de beleidsprioriteiten van de EU en haar algemene groei; herhaalt dat het cohesiebeleid alleen een maximale meerwaarde voor de burgers kan hebben indien het doeltreffend en volgens de planning ten uitvoer wordt gelegd; spoort de lidstaten en de Commissie aan versneld uitvoering te geven aan de operationele programma's met gedeeld beheer van middelen, alsook aan de plannen voor herstel en veerkracht, met het oog op een snelle uitvoering van de begroting en op het vermijden van gecumuleerde betalingsachterstanden gedurende de laatste twee jaar van de MFK-periode, met name door middel van de opbouw van aanvullende capaciteit en technische ondersteuning van de lidstaten; wijst nogmaals op de noodzaak van een solide en transparant mechanisme voor het nauwgezet monitoren van de uitbetalingen aan begunstigden;
41. is van mening dat bijzondere aandacht moet worden besteed aan afgelegen en plattelandsgebieden, regio's die een industriële overgang doormaken en regio's die kampen met ernstige en permanente natuurlijke of demografische belemmeringen, zoals eilanden, ultraperifere en grensoverschrijdende regio's en berggebieden, alsmede alle regio's die getroffen zijn door natuurrampen; benadrukt dat deze regio's voldoende financiële middelen moeten krijgen voor het compenseren van de speciale kenmerken en problemen die voortvloeien uit hun structurele sociale en economische situatie, zoals bedoeld in artikel 349 VWEU; benadrukt dat het Posei-programma van vitaal belang is voor het in stand houden van landbouwactiviteiten in de ultraperifere regio's en het op de lokale markten brengen van voedingsmiddelen; dringt erop aan de begroting van het programma te verhogen zodat het beter aansluit bij de werkelijke behoeften van landbouwers in die regio's; merkt op dat het programma sinds 2013 niet is verhoogd, ondanks het feit dat landbouwers in deze regio's te maken krijgen met hogere productiekosten als gevolg van inflatie en de klimaatverandering; benadrukt ook dat de met de Unie geassocieerde landen en gebieden overzee (LGO's) zoals bedoeld in artikel 198-204 VWEU toereikende financiële middelen moeten krijgen voor hun duurzame economische en sociale ontwikkeling, gezien hun geopolitieke belang voor mondiale maritieme handelsroutes en partnerschappen op het gebied van duurzame toeleveringsketens voor grondstoffen;
42. herhaalt dat de programma's, beleidsmaatregelen en activiteiten van de EU, indien relevant, zodanig moeten worden uitgevoerd dat gendergelijkheid bij de verwezenlijking van hun doelstellingen wordt bevorderd; is verheugd dat de Commissie werkt aan de ontwikkeling van gendermainstreaming om het gendereffect van de uitgaven van de Unie op zinvolle wijze vast te stellen, zoals vastgelegd in het Interinstitutioneel Akkoord;
43. neemt er kennis van dat het streefdoel voor klimaatmainstreaming van 30 % naar verwachting zal worden bereikt met 33,5 % in 2025, terwijl het resultaat voor biodiversiteit onder 8,5 % zal blijven in 2025 en dat, tenzij gerichte actie wordt ondernomen, het streefdoel van 10 % niet zal worden gehaald in 2026; wijst erop dat er voortdurend inspanningen moeten worden geleverd om de in het Interinstitutioneel Akkoord vastgelegde doelstellingen voor de mainstreaming van klimaat en biodiversiteit in de begroting van de Unie en de uitgaven van EURI te verwezenlijken;
44. benadrukt dat de begroting van de Unie voor 2026 moet worden afgestemd op de ambities van de Unie om de Unie uiterlijk in 2050 klimaatneutraal te maken, alsook op de internationale verbintenissen van de Unie, met name de Overeenkomst van Parijs en het mondiale biodiversiteitskader van Kunming-Montreal, en aanzienlijk moet bijdragen aan de uitvoering van de Europese Green Deal en de biodiversiteitsstrategie voor 2030;
45. geeft nogmaals aan dat programma's alleen doeltreffend kunnen worden geïmplementeerd met de hulp van toegewijde administraties; benadrukt dat de organen en gedecentraliseerde agentschappen essentieel werk verrichten, en stelt vast dat hen voldoende personele middelen en toereikende hulpbronnen ter beschikking moeten worden gesteld, rekening houdend met de inflatie, zodat zij hun taken doeltreffend kunnen uitvoeren en kunnen bijdragen aan het verwezenlijken van de politieke prioriteiten van de Unie, ook wanneer zij nieuwe taken en mandaten krijgen toegewezen;
46. herinnert eraan dat de lidstaten en de Commissie, overeenkomstig het Financieel Reglement, bij de uitvoering van de begroting moeten toezien op de naleving van het Handvest van de grondrechten en de in artikel 2 VEU verankerde waarden van de Unie moeten eerbiedigen; vestigt met name de aandacht op de artikelen 137, 138 en 158 van het Financieel Reglement en wijst er nogmaals op dat de Commissie en de lidstaten verplicht zijn personen of entiteiten van middelen van de Unie uit te sluiten, indien deze schuldig zijn bevonden aan terroristische misdrijven of strafbare feiten in verband met terroristische activiteiten, dan wel uitlokking van, medeplichtigheid aan of poging tot het plegen van een dergelijk misdrijf of strafbaar feit, corruptie of andere ernstige misdrijven; wijst op de noodzaak om meer maatregelen te nemen om fraude te bestrijden, zowel op Unie- als op nationaal niveau en om daarvoor passende financiële en personele middelen beschikbaar te stellen aan de gehele EU-structuur voor fraudebestrijding; wijst erop dat het belangrijk is om het fraudebestrijdingsprogramma van de EU van voldoende financiële middelen te voorzien;

47. benadrukt het belang van effectieve communicatie over en de zichtbaarheid van het EU-beleid en de programma's van de EU om meer bewustzijn te creëren over de toegevoegde waarde van de EU voor burgers, ondernemingen en partners;

o  
o o

48. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie en de Rekenkamer.
-